

Kommunstyrelsens arbetsutskott

KALLELSE/underrättelse till
sammanträde

Ledamot som är förhindrad delta i
sammanträde inkallar vederbörande
ersättare att tjänstgöra.

Plats och tid Sammanträdesrum Högholmen, Kommunhuset, Henån.
2018-05-16 08:15

Beslutande	Ledamöter	Ersättare
	Kerstin Gadde (S), ordförande	Bertil Olsson (S)
	Lars Larsson (C)	Maria Sörkvist (C)
	Kristina Svensson (MP)	Alexander Hutter (S)
	Hans Pettersson (M)	Anders Arnell (M)
	Veronica Almroth (L)	Ulf Sjölander (L)

Övriga Shkelqim Istrefi, kommunsekreterare

Utses att justera

Justeringens Administrativa enheten, Kommunhuset, Henån
plats och tid Måndag 21 maj kl. 14:00

	Ärende	Dnr	Föredragande
1.	Åtgärd med anledning av 9 kap 17 § Alkohollagen	KS/2018:610	Kristina Bexér 08:20-09:00
2.	Uppföljning och helårsprognos april 2018	KS/2018:303	Susanne Ekblad 09:00-09:30

Kommunstyrelsens arbetsutskott

	Ärende	Dnr	Föredragande
3.	Finansrapport april 2018	KS/2018:652	Susanne Ekblad 09:00-09:30 s.1-6
4.	Ombyggnad av Strandgården - Särskilda boende och kök	KS/2018:644	Ronnie Nilsson 10:00-10:20
5.	Ekonomisk rapport - sektor omsorg	KS/2018:67	Ann-Christine Westberg, Ingvar Olsson, Susanne Ekblad 10:20-11:00
6.	Kommunal borgen till Waldorffastigheter på Orust Ekonomisk	KS/2018:637	Henrik Lindh, Susanne Ekblad 11:00-11:20 s.7-26
7.	Information från sektorschef för samhällsutveckling		Lena Tegenfeldt 11:20-12:00
8.	Antagande av riktlinjer för utskrift	KS/2018:534	s.27-33
9.	Godkännande av Samordningsförbundet Västs årsredovisning för år 2017 samt beviljande av ansvarsfrihet	KS/2018:654	s.34-96
10.	Igångsättningsbesked och godkännande av avvikelser för investeringen Piren, Käringön, inom beslutad investeringsram	KS/2018:631	
11.	Beslut om igångsättning för investeringsprojekt - Oförutsedda akutinvesteringar reningsverk	KS/2018:659	
12.	Motion om centralisering av kommunens fastighetsskötsel	KS/2017:1813	s.97
13.	Motion om besparingsmöjligheter inom de kommunala verksamheterna exklusive omsorg och lärande	KS/2017:1792	s.98
14.	Aktualitetsförklaring Översiktsplan 2009	KS/2018:494	Rickard Karlsson 13:00-13:20

Kommunstyrelsens arbetsutskott

	Ärende	Dnr	Föredragande
15.	Utskottens information	KS/2018:70	
16.	Ordförandens information	KS/2018:71	

ORUST KOMMUN

Kerstin Gadde (S)
Ordförande

Shkelqim Istrefi
Sekreterare

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Åtgärd med anledning av 9 kap 17 § Alkohollagen
Dnr KS/2018:610

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Uppföljning och helårsprognos april 2018
Dnr KS/2018:303

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Finansrapport april 2018

Dnr KS/2018:652

Sammanfattning av ärendet

Ekonomienheten i sektor ledning och verksamhetsstöd har upprättat en finansrapport efter april månads utgång 2018 med avstämning mot finanspolicyn.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2018-05-03

Finansrapport april 2018

Beslutet skickas till

Ekonomienheten

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Tjänsteskrivelse

Finansrapport april 2018

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att:

Godkänna finansrapporten per april 2018.

Sammanfattning av ärendet

Ekonomienheten i sektor ledning och verksamhetsstöd har upprättat en finansrapport efter april månads utgång 2018 med avstämning mot finanspolicyn.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2018-05-03

Finansrapport april 2018

Beslutet skickas till

Ekonomienheten

ORUST KOMMUN

Kommunförvaltningen

Susanne Ekblad
Ekonomichef

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ombyggnad av Strandgården - Särskilda boende och kök

Dnr KS/2018:644

Sammanfattning av ärendet

I mitten av april mottog Orust kommun ett beslut om vitesföreläggande från Arbetsmiljöverket (AV) gällande Strandgårdens särskilda boende (säbo). Flertalet av Strandgårdens hygienutrymmen samt inom ett antal av vardagsrum (inne hos brukaren) är för trånga för att personalen ska kunna ha en godtagbar arbetsmiljö.

Köket på Strandgården är ett av kommunens produktionskök och är i stort behov av renovering. Kommunfullmäktige beslutade 2018-02-08 § 4 att återremittera ärendet med hänvisning till att se över billigare alternativ, att bara Strandgården ska leverera till sig själva, och skolan får mat levererat från annat håll.

För att finna bästa lösning för fastigheten och verksamheterna bör en gemensam projektering göras. Arbetsmiljöverkets tidplan gör att ärendet hastar.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2018-04-30

Beslutet skickas till

Ekonomienheten
Fastighetschef
Kost- och lokalvårdschef
Sektor Samhällsutveckling
Sektor Omsorg

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Tjänsteskrivelse

Ombyggnad av Strandgården - särskilda boende och kök

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att:

avsätta 0,5 mkr, inom kommunstyrelsens anslag för mindre investeringar (KF 2018-03-08 § 32), för projektering av Strandgårdens särskilda boende för ombyggnad enligt arbetsmiljöverkets krav inkluderande ombyggnad av Strandgårdens produktionskök.

Sammanfattning av ärendet

I mitten av april mottog Orust kommun ett beslut om vitesföreläggande från Arbetsmiljöverket (AV) gällande Strandgårdens särskilda boende (säbo). Flertalet av Strandgårdens hygienutrymmen samt inom ett antal av vardagsrum (inne hos brukaren) är för trånga för att personalen ska kunna ha en godtagbar arbetsmiljö.

Köket på Strandgården är ett av kommunens produktionskök och är i stort behov av renovering. Kommunfullmäktige beslutade 2018-02-08 § 4 att återremittera ärendet med hänvisning till att se över billigare alternativ, att bara Strandgården ska leverera till sig själva, och skolan får mat levererat från annat håll.

För att finna bästa lösning för fastigheten och verksamheterna bör en gemensam projektering göras. Arbetsmiljöverkets tidplan gör att ärendet hastar.

Utredning

Bakgrund

2018-04-20 mottog Orust kommun beslut om vitesföreläggande från Arbetsmiljöverket (AV) gällande Strandgårdens särskilda boende (säbo). Vitesföreläggandet gäller från 2019-09-01 och är på två miljoner kronor. Bakgrunden är att AV, hösten 2017, genomfört en tillsyn riktad mot äldreomsorgen (hemtjänst och särskilda boenden i Orust kommun). Vid tillsynen av Strandgårdens säbo konstaterade AV att de övervägde att lägga beslut om förbud mot att bedriva verksamhet i ett flertal av Strandgårdens hygienutrymmen samt inom ett antal av vardagsrummen (inne hos brukaren).

2018-02-18 § 4 behandlade kommunfullmäktige investeringsärendet om Strandgårdens kök, vilket sedan lång tid varit i behov av restaurering. Kommunfullmäktige beslutade att ”återremittera med hänvisning till att se över andra billigare alternativ, att bara Strandgården ska leverera till sig själva och skolan får mat levererat från annat håll”.

Mot bakgrund av AVs vitesföreläggande finns all anledning att behandla Strandgårdens kök i samma ärende.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Nuläge

Omsorg

Besiktade utrymmen på Strandgården är för små och ger inte det arbetsutrymme som krävs. Se 5-6 §§ i Arbetsskyddsstyrelsens föreskrifter (ADS 2012:2) om belastningsergonomi och § 4 och Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2009:2) om arbetsplatsens utformning. Se också 2 kapitlet 1-3 §§ och 3 kapitlet 2 § Arbetsmiljölagen. En ombyggnation krävs för att säkerställa kraven från AV. En sådan ombyggnation skulle innebära en minskning med cirka 4 lägenheter.

Sektor Omsorg genomför just nu en pågående översyn av nuvarande samt framtida behov av platser för säbo. Sektorns bedömning är att när Gullvivans säbo öppnats samt Ängsvikens säbo utökats med 10 platser är behovet av säboplatser väl fyllt för ett antal år framöver. Då ser inte sektor Omsorg något problem med att antalet lägenheter på Strandgårdens säbo skulle bli dyrare. En enhet kommer att bli 13 lägenheter och en enhet kommer att bli 10 lägenheter utifrån förslaget att ta bort 4 rum. Intäktsbortfall blir ca 220 tkr.

Produktionskök

Strandgårdens kök renoverades 1990. Dagens ventilationsaggregat är uttjänt, likaså avloppslösningen med fettavskiljare, kylmaskin samt en stor del av inventarierna. Därutöver har ytskikten stort renoveringsbehov. Ur arbetsmiljösynpunkt finns anmärkningar på diskutrymmets utformning där arbetsflödet är otillfredsställande och problem finns med kondensbildning. Utifrån tillsynsaspekten finns problem med avloppslukt i köket.

Idag finns produktionskök i varje tätort; Svanesund, Henån, Varekil och Ellös. Produktionsköken arbetar kvalitativt efter kommunfullmäktiges mål om hög andel ekologiska livsmedel i produktionen och leder kommunligan i hela Västra Götaland och är tillika den enda kommunen som har 100% svenskt kött, svensk fågel och svenska mejeriprodukter i produktionen.

Mest produktionseffektivt är att sträva efter större enheter och sammanslagningen av Ellös kök och Strandgårdens kök sparar ca 50% tjänst i produktionen. I Henån finns en mindre enhet kvar, som på sikt bör inrymmas i en större produktion.

Nya Strandgårdens kök 340 portioner: fördelat 40 st Säbo, 50 st Tvets förskola, 140 st Ellös skola och 90 st Ellös förskola. Produktion till matsal för Standvägen 4 och anhöriga ca 20 port.

Ängås skola 700 portioner: fördelat 520 st skola, 100 st Ängås förskola, 80 st Sestervikens förskola.

Varekils skola 240 portioner: fördelat 140 st skola, 100 st Varekils förskola.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Kaprifolgården 270 portioner: fördelat 70 st säbo Kaprifol och Gullvivan, 100 st Bagarevägens förskola, 60 st Ängsviken säbo, 40 st Fyrklövern.

Henåns skola 600 portioner.

Ängsbergets förskola 100 portioner.

Bedömning

Arbetsmiljöverkets krav på boendeenheten på Strandgården kräver investering. Likaså är en reinvestering i köket absolut nödvändig – oavsett produktionsvolym. Förvaltningens bedömning är att en samlad projektering bör göras för utformning på hygienutrymmen, vardagsrum och produktionskök. Medel tas lämpligen ur KS budget för mindre investeringar på 6,5 mkr (hittills inga medel ianspråkagna) för 2018.

Sektor omsorg bedömer att antalet rum efter ombyggnation är överensstämmande med deras planlagda behov.

Sektor Samhällsutveckling gör bedömningen att ett produktionskök behövs på västra Orust både ur ett miljömässigt, kvalitativt och ekonomiskt perspektiv samt ur driftsäkerhetssynpunkt.

Alternativet att bibehålla ett produktionskök för 40 portioner (enbart boende på Strandgården) enligt återremitterat beslut bör förkastas då det blir en mycket dyr investering/produktionsenhet.

Alternativet leverans från annan produktionsenhet är möjligt. Säbos 40 portioner kan levereras från Kaprifolgården, liknande det som görs till Ängsviken och Fyrklövern. Genom nedläggning av köket kan effektivisering av 1,0 tjänst göras, dock tillkommer kostnad för transporter. Med detta alternativ försvinner då matsalen för anhöriga/boende på Strandvägen 4, men förbeställda matleveranser vore möjligt. Köksutrymmet kan användas för boendeplatser istället. De 280 portionerna till skola och förskola i Ellös, kan produceras i Henån med tillkommande kostnader för transporter och kostnad för uppdatering av utrustning.

Alternativet att köpa mat från Tjörns måltids AB till säbo eller skola/förskola är i dagsläget inte möjligt, då det kräver investeringar i samtliga befintliga mottagningskök. Tjörn har ett kylmatsystem som kräver uppvärmning av huvudkomponent och egen produktion i mottagningskök av alla tillbehör. De levererar enbart till 4 dagar per vecka, vilket betyder egen produktion i mottagningsköken den femte dagen. För säbo kan inte heldygnsmat erbjudas från Tjörns måltids AB.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Sammanfattningsvis, ur ett framtida perspektiv och Orust tillväxtplaner, så är produktionskök på fyra platser att föredra. Redan inom tre år bedöms ca 100 nya bostäder finnas i Henån. Inom fem år utökas Svanesund med ca 100 hushåll. Inom 10 år byggs ytterligare 200 bostäder vardera inom Henån och Svanesund.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2018-04-30

Beslutet skickas till

Ekonomienheten
Fastighetschef
Kost- och lokalvårdschef
Sektor Samhällsutveckling
Sektor Omsorg

ORUST KOMMUN

Sektor Samhällsutveckling

Lena Tegenfeldt
Sektorschef

Ronnie Nilsson
Fastighetschef

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ekonomisk rapport - sektor omsorg
Dnr KS/2018:67

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Kommunal borgen till Waldorffastigheter på Orust Ekonomisk

Dnr KS/2018:637

Sammanfattning av ärendet

Orust Waldorfskola har inkommit med en borgensansökan på 6 miljoner kronor för att bygga till befintliga fastigheter med 260 kvm som ska innehålla tre nya klassrum, grupprum, toaletter och matsal samt upprusta skolträdgården.

Orust Waldorfskola drivs som en icke vinstdrivande friskola och ekonomisk förening sedan 1995 i Slussen. Waldorffpedagogik på Orust är huvudman för förskola, skola och fritids. Waldorffastigheter på Orust äger och förvaltar fastigheterna. Skolan har för närvarande 92 elever och 24 personal. Orust Waldorfskola har som mål att växa till cirka 135 elever under en tioårsperiod. Redan idag är ytan per elev låg jämfört med kommunens och andra skolor.

Kommunfullmäktige beslutade 2018-03-08 § 31 om tillägg i finanspolicyn som reglerar kommunal borgen. Ett borgensåtagande innebär en kreditrisk för kommunen, eftersom kommunen åtar sig att fullfölja betalningsförpliktelser för gäldenärens/låntagarens räkning om denne inte kan göra det. All borgen ska ske på ett sådant sätt att kommunens finansiella risker begränsas. Det ändamål som åtagandet gynnar ska sammanfalla med kommunens egna syften och intressen.

Som alternativ har Orust Waldorfskola tagit in offerter för en modullösning som då skulle bli en direkt utgift för sektor Lärande. Genom att istället bygga till skolan blir den årliga kostnaden för lokalersättning från kommunen betydligt lägre. Därav följer att ett borgensåtagande från Orust kommun visserligen innebär en risk men samtidigt lägre årliga kostnader i lokalbidrag. I övrigt görs bedömningen att föreningen uppfyller kraven enligt reglerna om borgen i finanspolicyn och förvaltningen föreslår därför att ansökan om borgen beviljas.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2018-05-03

Borgensansökan för Orust Waldorfskola, Waldorffastigheter på Orust Ekonomisk förening

Situationsplan

Årsredovisning och revisionsberättelse 2017, Waldorffastigheter på Orust Ekonomisk förening

Stadgar, Waldorffastigheter på Orust Ekonomisk förening

Beslutet skickas till

Ekonomienheten

Sektor lärande

Waldorffastigheter på Orust Ekonomisk förening

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Tjänsteskrivelse

Kommunal borgen till Waldorffastigheter på Orust Ekonomisk förening

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att:

1. Bevilja kommunal borgen på högst 6 miljoner kronor till Waldorffastigheter på Orust Ekonomisk förening, för lån till investering i tillbyggnation av nya klassrum, matsal samt upprustning av skolträdgården.
2. Kommunal borgen beviljas i högst 10 år, under förutsättning att erforderliga tillstånd ges, lånevillkor uppfylls och säkerhet lämnas enligt förvaltningens rekommendation samt finanspolicy, att investeringen försäkras och att återrapportering sker till kommunen för ekonomin kring investeringen under projektiden.
3. Årligen ta ut en borgensavgift på 0,25 % på beviljad borgen som ett sätt att täcka kommunens administrativa kostnader.
4. Uppdra till kommunförvaltningen att ta fram en borgensförbindelse och uppdra till kommunstyrelsens ordförande att underteckna borgensförbindelsen.

Sammanfattning av ärendet

Orust Waldorfskola har inkommit med en borgensansökan på 6 miljoner kronor för att bygga till befintliga fastigheter med 260 kvm som ska innehålla tre nya klassrum, grupprum, toaletter och matsal samt upprusta skolträdgården.

Orust Waldorfskola drivs som en icke vinstdrivande friskola och ekonomisk förening sedan 1995 i Slussen. Waldorffpedagogik på Orust är huvudman för förskola, skola och fritids. Waldorffastigheter på Orust äger och förvaltar fastigheterna. Skolan har för närvarande 92 elever och 24 personal. Orust Waldorfskola har som mål att växa till cirka 135 elever under en tioårsperiod. Redan idag är ytan per elev låg jämfört med kommunens och andra skolor.

Kommunfullmäktige beslutade 2018-03-08 § 31 om tillägg i finanspolicy som reglerar kommunal borgen. Ett borgensåtagande innebär en kreditrisk för kommunen, eftersom kommunen åtar sig att fullfölja betalningsförpliktelser för gäldenärens/låntagarens räkning om denne inte kan göra det. All borgen ska ske på ett sådant sätt att kommunens finansiella risker begränsas. Det ändamål som åtagandet gynnar ska sammanfalla med kommunens egna syften och intressen.

Som alternativ har Orust Waldorfskola tagit in offerter för en modullösning som då skulle bli en direkt utgift för sektor Lärande. Genom att istället bygga till skolan blir den årliga kostnaden för lokalersättning från kommunen betydligt lägre. Därav följer att ett borgensåtagande från Orust kommun visserligen innebär en risk men samtidigt lägre årliga kostnader i lokalbidrag. I övrigt görs

Kommunstyrelsens arbetsutskott

bedömningen att föreningen uppfyller kraven enligt reglerna om borgen i finanspolicyn och förvaltningen föreslår därför att ansökan om borgen beviljas.

Utredning

Nuläge

Orust Waldorfskola har inkommit med en borgensansökan på totalt 6 miljoner kronor som fördelar sig på följande investeringar i tillbyggnationer och upprustning:

- Tillbyggnation till befintlig fastighet med cirka 200 kvm som ska innehålla tre nya klassrum, grupprum och toaletter. Byggnationen beräknas kosta cirka 4 miljoner kronor och planeras att färdigställas till höstterminsstart 2019 och 2020.
- Tillbyggnation av matsal till befintlig fastighet med cirka 60 kvm. Byggnationen beräknas kosta cirka 1 miljon kronor och planeras att färdigställas till höstterminen 2019.
- Upprustning av skolträdgården genom att bland annat skredsäkra, terrassera och dränera samt erosionsskydda skolgården. Idag är skolgården sluttande ner mot havet, vilket vintertid innebär halkolyckor samt nedsmutsning inomhus. Förutom markarbete planerar skolan även att utöka de pedagogiska lärmiljöerna med vattentrappa, odlingsmiljöer, rum för lugna lekar och ytor för mer rörliga lekar och bollspel. Waldorfskolan ansöker om lån och kommunal borgen motsvarande 1 miljon kronor för upprustningen av skolgården, men har även ansökt om bidrag hos Boverket med ytterligare 1 miljon kronor. Planeringen är att åtgärderna ska vara klara före årsskiftet 2018.

Orust Waldorfskola har som mål att växa från idag 92 elever till cirka 135 elever under en tioårsperiod. Men redan idag är ytan per elev låg jämfört med kommunens egen yta per elev och jämfört med andra skolor.

Idag har Waldorffastigheter lån som uppgår till 15,5 miljoner kronor och ställda säkerheter till banken uppgår till 16 miljoner. Amortering på lånen sker. Orusts Sparbank har meddelat att de inte kan medge ytterligare lån, utan kommunal borgen, bland annat på grund av verksamhetens organisationsform med icke vinstdrivande syfte.

Waldorfskolan gjorde under 2017 en oberoende värdering av befintliga fastigheter samt en förhandsvärdering på delvis planerad utbyggnad. Det befintliga marknadsvärdet bedömdes till 20 miljoner kronor och inklusive förhandsvärderingen på tillbyggnationen till 23 miljoner kronor. Den nu planerade utbyggnaden är en större tillbyggnad än vad som bedömdes utifrån i förhandsvärderingen.

Skollagen reglerar tydligt vilka bidrag som kommunen ska betala till en fristående skola. Inom sju noga definierade områden ska kommunens egen budget för motsvarande verksamhet utgöra grunden för bidrag till fristående verksamhet. Förenklat innebär det att för till exempel läromedel får en fristående skola lika

Kommunstyrelsens arbetsutskott

mycket per elev som vi fördelar till kommunens egna elever. För lokalkostnader anges möjligheten till två alternativ.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Huvudalternativet är genomsnittet av kostnader för våra kommunala skolor per elev. Som alternativ ges möjligheten att betala fristående skolor faktiskt lokalkostnad. Detta alternativ kan användas då kommunens kostnader av olika skäl kan vara radikalt annorlunda än för fristående, till exempel att kommunens skolor genomgående är nybyggda eller totalrenoverade medan fristående har lägre kostnader. Syftet med alternativet är elever i olika skolor ska ha samma förutsättningar oavsett lokalkostnader. Orust kommun har sedan några år tillbaka valt att betala faktisk lokalhyra eftersom de fristående skolorna annars skulle överkompenseras sina lokalkostnader. Samtidigt innebär denna modell ett större ansvar för kommunen att ta del av skolornas lokalbehov eftersom utgifter och investeringar direkt faller på kommunens betalningsansvar.

I den av kommunfullmäktige beslutade finanspolicyn finns regler för borgen. I dessa regler framgår det att all borgen ska ske på ett sådant sätt att kommunens finansiella risker begränsas. Det ändamål som åtagandet gynnar ska sammanfalla med kommunens egna syften och intressen. Efter särskild prövning kan kommunen lämna borgen till av kommunen hel-/delägda bolag eller stiftelser samt utomstående föreningar och andra organisationer.

Borgen lämnas endast för lån till investeringar i föreningar eller organisationer som är verksamma i kommunen och då det bedöms vara av väsentlig betydelse för tillvaratagande av för kommunens angelägna intressen. Ett kommunalt borgensåtagande är ett instrument för att stödja en icke kommunal verksamhet. Ett sådant åtagande är inte obligatoriskt eller tvingande för kommunen. Bedöms föreningen kunna uppta lån utan kommunens borgen, ska sådan inte lämnas.

Beslut om borgen ska enligt finanspolicyn innehålla en bedömning av den risk kommunen åtar sig. Den ska innehålla en kreditvärdering av låntagaren, låneobjekt och lånevillkor, verksamhetsplan och budget samt möjlighet att finansiera objektet på annat sätt och kostnaden för alternativ finansiering. Kommunens borgensåtagande får inte äventyra eller fördyra kostnaden för den egna upplåningen. Säkerheter ska alltid krävas vid givande av borgen. Investeringar, som finansieras med lån där kommunal borgen beslutats, ska vara försäkrade på ett betryggande sätt. Varje borgensåtagande ska tidsbegränsas till högst 10 år. Beslut kan omprövas vid giltighetstidens utgång i samband med t.ex. fråga om förlängning.

I finanspolicyn framgår också att kommunen kan även för andra än kommunala bolag och stiftelser ta ut en borgensavgift, som ett sätt att reducera kreditrisk och administrativa kostnader. Detta sker efter beslut av kommunfullmäktige i varje enskilt fall. Ekonomienheten lämnar i samband med ett skriftligt utlåtande avseende borgen en rekommendation om uttag och storlek på borgensavgiften.

Idag finns fastigheterna försäkrade i försäkringsbolaget W. R. Berkley Insurance AG, svensk filial.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Bedömning

Resultatet för Waldorffastigheter var 2017 positivt och uppgick till 646 kr. Resultatet för Waldorffpedagogik var 2017 positivt och uppgick till 97 790 kr. I budgeten för 2018 beräknas resultatet för Waldorffastigheter till noll och resultatet för Waldorffpedagogik till ett överskott om 307 913 kr. Amortering sker på dagens lån. Waldorffastigheter är högt belånade. Tidigare ställda säkerheter i fastigheten tillsammans med kommunens krav på säkerhet innebär att dessa nästintill uppgår till värderingen som genomfördes våren 2017. Den höga belåningsgraden och det begränsade utrymmet i säkerheter innebär en risk för kommunen.

Inom föreningen drivs både förskola och skola. Förskolan med cirka 40 barn har alltid utgjort en bas för elever till skolan vilket gör att elevtalet över tid varit mycket stabilt. Under de senaste åren har skolan växt från cirka 60 till drygt 80 elever. Det finns idag inget som tyder på att elevunderlaget kommer att minska.

Orust Waldorffskola har sedan en längre tid planerat för en utökning av lokaler eftersom de är mycket trångbudda. Enligt våra beräkningar ligger de idag på drygt 9 kvm/elev, vilket är en mycket låg siffra. Genom de planerade tillbyggnaderna skulle man hamna på drygt 12,6 kvm/elev vilket är en mycket relevant siffra om skolan används effektivt.

Orust Waldorffskola har tagit in offerter för en modullösning som då skulle bli en direkt utgift för sektor Lärande. Genom att istället bygga till skolan blir den årliga kostnaden för lokalersättning från kommunen betydligt lägre. Därav följer att ett borgensåtagande från kommunen visserligen innebär en risk men samtidigt lägre årliga kostnader i lokalbidrag. I övrigt görs bedömningen att föreningen uppfyller kraven enligt reglerna om borgen i finanspolicyn och förvaltningen föreslår därför att ansökan om borgen beviljas.

För att minimera risken rekommenderar förvaltningen att följande villkor ingår i den skriftliga borgensförbindelsen, förutom övriga villkor som anges finanspolicyn:

- Att säkerhet i form av pantbrev tecknas.
- Att lånens löptid begränsas till maximalt 30 år.
- Att amortering påbörjas skyndsamt efter att lån tecknas samt att amorteringsplanen löper på lånens löptid, i högst 30 år. Eventuellt avsteg, i enstaka fall, från amorteringsplanen ska godkännas av kommunen.
- Att föreningen inte har rätt att ta upp nya lån på underliggande krediter utan kommunens godkännande.
- Att föreningen återrapporterar till kommunen rörande ekonomin i investeringen under projektiden. Kommunen och föreningen ska vid borgenstecknande överenskomma om tidpunkt för återrapportering. Skulle oförutsedda händelser inträffa som gör att borgensbeloppet riskerar överskridas ska detta omedelbart rapporteras till kommunen. I sådant fall ska föreningen prestera åtgärder i syfte att inrymma merkostnaderna inom borgensbeloppet.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

-

Ekonomienheten i Sektor ledning och verksamhetsstöd handlägger, hanterar och följer upp borgensåtagande. Det är en administrativ uppgift och bedömningen är att det är skäligt att ta ut en årlig borgensavgift motsvarande 0,25 % på den beviljade borgen för att täcka administrativa kostnader.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2018-05-03

Borgensansökan för Orust Waldorfskola, Waldorffastigheter på Orust Ekonomisk förening

Situationsplan

Årsredovisning och revisionsberättelse 2017, Waldorffastigheter på Orust Ekonomisk förening

Stadgar, Waldorffastigheter på Orust Ekonomisk förening

Beslutet skickas till

Ekonomienheten
Sektor lärande

Waldorffastigheter på Orust Ekonomisk förening

ORUST KOMMUN

Kommunförvaltningen

Susanne Ekblad
Ekonomichef

Henrik Lindh
Sektorschef lärande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Information från sektorschef för samhällsutveckling
Dnr

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Antagande av riktlinjer för utskrift

Dnr KS/2018:534

Sammanfattning av ärendet

Orust kommun var tidigt ute med att införa ”follow me” teknik som innebär att man måste identifiera sig i samband med att man hämtar ut sin utskrift. Identifieringen sker för det största flertalet med hjälp av samma tag som används vid inpassering till lokalerna.

I samband med en inventering av skrivare framkom att det finns ett stort antal lokala skrivare och nätverksskrivare i drift som inte är anslutna till ”follow me” tekniken vilket innebär att en parallellorganisation för drift och support av skrivare finns samt att vi inte kan säkerställa att våra utskrifter hanteras enligt nya dataskyddsförordningens direktiv.

Syftet med riktlinjer för utskrift är att skapa förutsättningar för effektivisera det interna arbetet med drift och support samt skapa förutsättningar för att följa den nya dataskyddsförordningen (GDPR) som träder i kraft under maj månad 2018.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Tjänsteskrivelse

Antagande av riktlinjer för utskrift

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att:

Anta riktlinjer för utskrift daterad 2018-04-10

Sammanfattning av ärendet

Orust kommun var tidigt ute med att införa ”follow me” teknik som innebär att man måste identifiera sig i samband med att man hämtar ut sin utskrift. Identifieringen sker för det största flertalet med hjälp av samma tag som används vid inpassering till lokalerna.

I samband med en inventering av skrivare framkom att det finns ett stort antal lokala skrivare och nätverksskrivare i drift som inte är anslutna till ”follow me” tekniken vilket innebär att en parallellorganisation för drift och support av skrivare finns samt att vi inte kan säkerställa att våra utskrifter hanteras enligt nya dataskyddsförordningens direktiv.

Syftet med riktlinjer för utskrift är att skapa förutsättningar för effektivisera det interna arbetet med drift och support samt skapa förutsättningar för att följa den nya dataskyddsförordningen (GDPR) som träder i kraft under maj månad 2018.

Utredning

Digitaliseringsenheten har genomfört en inventering av skrivare i Orust kommun. En inventering av Orust kommuns skrivare visar att vi har en blandad utskriftsmiljö med ca 118 skrivare fördelade enligt nedan:

- Lokala skrivare (anslutna till en dator), ca 50 st.
- Multifunktionsprinters (anslutna till nätverket), 53 st.
- Övriga nätverksskrivare (laser- och bläckskrivare i nätverket), ca 15 st.

Det finns fler lokala och nätverksskrivare än det finns multifunktionsskrivare (Follow me) vilket innebär att vi inte fullt ut utnyttjar de effekter vi får i det upphandlade leveransavtalet.

För att effektivisera utskriftsmiljön har riktlinjer för utskrift upprättats.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Bedömning

I nuläget finns inga riktlinjer för utskrift. Genom riktlinjerna kommer det att tydliggöras för verksamheterna vilka förutsättningar som gäller för utskrifter.

Effektivisering av drift och support har redan nämnts och så även kravet att följa den nya dataskyddsförordningen.

Andra effekter av att ta bort lokala och nätverksskrivare är att:

- utskrifter inte riskerar att hamna i orätta händer,
- att vi uppnår miljöeffekter genom att minimera antalet energiförbrukande skrivare
- effektivare hantering av toner vilket minimerar lagerhållningen
- Ej hämtade utskrifter som bidrar med ca 10-15% av total utskriftskostnad.

Riktlinjer för utskrift kommer på ett positivt sätt bidra till att fullfölja den satsning som en gång gjordes på ”follow me print”.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2018-04-10

Riktlinjer för utskrift daterad 2018-04-10

Beslutet skickas till

Digitaliseringsenheten

Kommunchef

ORUST KOMMUN

Kommunförvaltningen

Jan Eriksson
Kommunchef

Göran Engblom
IT chef

Kommunstyrelsens arbetsutskott

**Godkännande av Samordningsförbundet Västs årsredovisning för år 2017
samt beviljande av ansvarsfrihet**

Dnr KS/2018:654

Sammanfattning av ärendet

Samordningsförbundet Väst har upprättat en årsredovisning som har lämnats till Orust kommun.

Kommunfullmäktige i berörda kommuner ska behandla fråga om ansvarsfrihet för styrelsen för verksamhetsåret 2016.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2018-05-04

Årsredovisning 2017 – Samordningsförbundet Väst

Revisionsberättelse 2017 – Samordningsförbundet Väst

Beslutet skickas till

Samordningsförbundet Väst

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Tjänsteskrivelse

Godkännande av Samordningsförbundet Västs årsredovisning för år 2017 samt beviljande av ansvarsfrihet

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att:

1. Godkänna årsredovisningen för 2017 för Samordningsförbundet Väst och lägga den till handlingarna.
2. För Orust kommuns del bevilja förbundsstyrelsen och dess ledamöter ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2017.

Sammanfattning av ärendet

Samordningsförbundet Väst har upprättat en årsredovisning som har lämnats till Orust kommun.

Kommunfullmäktige i berörda kommuner ska behandla fråga om ansvarsfrihet för styrelsen för verksamhetsåret 2016.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2018-05-04
Årsredovisning 2017 – Samordningsförbundet Väst
Revisionsberättelse 2017 – Samordningsförbundet Väst

Beslutet skickas till

Samordningsförbundet Väst

ORUST KOMMUN

Kommunförvaltningen

Anita Jakobsson
Chef administrativa enheten

Shkelqim Istrefi
Kommunsekreterare

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Igångsättningsbesked och godkännande av avvikelse för investeringen Piren, Kåringön, inom beslutad investeringsram

Dnr KS/2018:631

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 2017-08-24 § 89 att anslå 300 000 kronor för reovering av piren, Kåringön. Det har visat sig att piren, som är byggt på 30-talet, är i betydligt sämre skick än vad som först troddes, vilket medför en högre kostnad för reoveringen än beräknat. Inom årets investeringar finns det projekt som inte kommer genomföras, varken i år eller senare. Avvikelsen bedöms därför rymmas inom årets beslutade investeringsram.

En särskild inspektion visar att pirhuvudet, som består av sprängsten, har börjat att spolas ur vilket påverkar stabiliteten och risk för ras kan finnas.

För att säkerställa piren och för att undvika stora problem med både linjetrafik och fritidsbåtar behöver pirhuvudet inklusive grundläggning åtgärdas. Reoveringen innebär en förlängning av livslängden för piren med mer än 50 år.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, daterad 2018-04-25

Beslutet skickas till

Sektor samhällsutveckling
Chef affärsdrivande verksamhet
Driftansvarig Hamn/parkering
Ekonomienheten

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Tjänsteskrivelse

Igångsättningsbesked och godkännande av avvikelse för investeringen Piren, Kåringön, inom beslutad investeringsram

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att:

ge igångsättningsstillstånd till investeringen Piren, Kåringön, under förutsättning att kommunstyrelsen godkänner avvikelsen.

Kommunstyrelsen beslutar att:

1. godkänna avvikelsen på 900 000 kronor, som ryms inom beslutade investeringsramen (KF 2018-03-08 § 32)
2. samtliga tillkommande kostnader sammanhängande med investeringen finansieras av den förslagsställande sektorn.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 2017-08-24 § 89 att anslå 300 000 kronor för renowering av piren, Kåringön. Det har visat sig att piren, som är byggt på 30-talet, är i betydligt sämre skick än vad som först troddes, vilket medför en högre kostnad för renoweringen än beräknat. Inom årets investeringar finns det projekt som inte kommer genomföras, varken i år eller senare. Avvikelsen bedöms därför rymmas inom årets beslutade investeringsram.

En särskild inspektion visar att pirhuvudet, som består av sprängsten, har börjat att spolras ur vilket påverkar stabiliteten och risk för ras kan finnas.

För att säkerställa piren och för att undvika stora problem med både linjetrafik och fritidsbåtar behöver pirhuvudet inklusive grundläggning åtgärdas. Renoveringen innebär en förlängning av livslängden för piren med mer än 50 år.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, daterad 2018-04-25

Beslutet skickas till

Sektor samhällsutveckling
Chef affärsdrivande verksamhet
Driftansvarig Hamn/parkering
Ekonomienheten

Kommunstyrelsens arbetsutskott

ORUST KOMMUN

Sektor samhällsutveckling

Lena Tegenfeldt
Sektorschef

Björn Martinsson
Chef affärsdrivande verksamhet

Kommunstyrelsens arbetsutskott

**Beslut om igångsättning för investeringsprojekt - Oförutsedda
akutinvesteringar reningsverk**

Dnr KS/2018:659

Sammanfattning av ärendet

Investeringen ingår i av KF beslutad investeringsram vilken antogs 2018-03-08. Investeringen avser akuta investeringar i de reningsverk som avses läggas ner inom en 5-10 års period.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, daterad 2018-05-07

Beslutet lämnas till

Ekonomienheten

Sektorchef SU

Enhetschef affärsdrivande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Tjänsteskrivelse

Beslut om igångsättning för investeringsprojekt – Oförutsedda akutinvesteringar reningsverk

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut:

1. att godkänna igångsättning av investeringsprojekt – Oförutsedda akutinvesteringar reningsverk – med total investeringsram om 3 miljoner kronor (2018-03-08 och § 32 för av KF beslutad investeringsram) och
2. att samtliga tillkommande kostnader sammanhängande med investeringen finansieras av det förslagsställande förvaltningsområdet

Ärendebeskrivning

Investeringen ingår i av KF beslutad investeringsram vilken antogs 2018-03-08. Investeringen avser akuta investeringar i de reningsverk som avses läggas ner inom en 5-10 års period.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, daterad 2018-05-07

Utredning

Investeringen är avsedd att vidmakthålla reningskapacitet i befintliga och äldre reningsverk som i nuvarande VA-plan avses att läggas ner inom de kommande 5-10 åren.

Bakgrund

De aktuella reningsverken är i varierande skick och reningskapaciteten behöver vidmakthållas under reningsverkens återstående livstid. Det förebyggande underhållet har ej skett under de senaste 10 åren då diskussioner om nytt reningsverk har pågått under samma tid och underhållet har därmed minimerats under den gångna perioden.

Beslutet lämnas till

Ekonomienheten
Sektorchef SU
Enhetschef affärsdrivande

ORUST KOMMUN

Sektor Samhällsutveckling

Lena Tegenfeldt
Förvaltningsområdeschef

Björn Martinsson
Chef affärsdrivande verksamhet

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Motion om centralisering av kommunens fastighetsskötsel

Dnr KS/2017:1813

Sammanfattning av ärendet

Veronica Almroth (L) föreslår i motion, daterat 2017-11-09 kommunfullmäktige besluta att en centralisering av all fastighetsskötsel genomförs, för att avlasta skolledarna och enhetscheferna, samt att centraliseringen organiseras på ett sådant sätt att verksamheternas behov och inflytande inte inskränks och att arbetsmiljöansvarsfrågan hanteras på ett effektivt och lösningsorienterat sätt.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2018-05-03

Beslutet skickas till

Sektorschefer
Ekonomienheten

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Tjänsteskrivelse

Motion om centralisering av kommunens fastighetsskötsel

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att:

Anse motionen besvarad med hänvisning till förvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2018-05-03.

Sammanfattning av ärendet

Veronica Almroth (L) föreslår i motion, daterad 2017-11-09 kommunfullmäktige besluta att en centralisering av all fastighetsskötsel genomförs, för att avlasta skolledarna och enhetscheferna, samt att centraliseringen organiseras på ett sådant sätt att verksamheternas behov och inflytande inte inskränks och att arbetsmiljöansvarsfrågan hanteras på ett effektivt och lösningsorienterat sätt.

Utredning

Kommunchefens ledningsgrupp identifierade ett antal utvecklingsområden både på kort och lång sikt under hösten 2017. Ett av dem är fastighetsrelaterade frågor och där ingår bland annat fastighetsskötsel, med dess organisering samt gränssnittet mellan verksamheterna och fastighetsenheten. Lokalstrategigruppen, bestående av sektorschefer, fastighetschef och ekonomichef, har fått i uppdrag att utreda om det finns behov och anledning att förändra nuvarande organisation och gränssnitt.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2018-05-03

Beslutet skickas till

Sektorschefer
Ekonomienheten

ORUST KOMMUN

Kommunförvaltningen

Jan Eriksson
Kommunchef

Kommunstyrelsens arbetsutskott

**Motion om besparingsmöjligheter inom de kommunala verksamheterna
exklusive omsorg och lärande**

Dnr KS/2017:1792

Sammanfattning av ärendet

Ulf Sjölander (L) föreslår i motion, daterat 2017-10-31 kommunfullmäktige besluta att utredningar utförs gällande besparingsmöjligheter inom de kommunala verksamheterna exklusive sektor omsorg och lärande.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2018-05-03

Beslutet skickas till

Ekonomienheten

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Tjänsteskrivelse

Motion om besparingsmöjligheter inom de kommunala verksamheterna exklusive Omsorg och Lärande

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att:

Avslå motionen med hänvisning till förvaltningens skrivelse, tjänsteskrivelse daterad 2018-05-03.

Sammanfattning av ärendet

Ulf Sjölander (L) föreslår i motion, daterat 2017-10-31 kommunfullmäktige besluta att utredningar utförs gällande besparingsmöjligheter inom de kommunala verksamheterna exklusive sektor omsorg och lärande.

Utredning

Kostnadsanalyser har tagits fram för sektor omsorg och lärande under 2017. För omsorgens del genomfördes analysen av ett externt företag. Kostnadsanalysen för lärande togs fram av kommunens egen personal, i huvudsak under sommaren, när verksamheten inte hade samma behov av stöd. Inom omsorgs- och socialtjänstverksamhet såväl som inom skol- och barnomsorgsverksamheten finns stort utbud av jämförelsestatistik. Inom övriga verksamhetsområden finns det däremot begränsad med jämförbar statistik och nyckeltal.

Förvaltningens bedömning är att det skulle vara både tids- och resurskrävande att ta fram en likvärdig kostnadsanalys för övriga sektorer. Dels på grund av det begränsade underlaget för jämförelser. Dels för att arbetssättet innebär kontakt med varje kommun som vi vill jämföras oss med och begära material som sedan ska sorteras och analyseras. En annan svårighet är dessutom att kommuner organiserar såväl stödfunktioner som sektor miljö- och bygg samt samhällsutveckling olika i olika kommuner.

För tillfället finns inte sådan resurs tillgänglig inom förvaltningen. Idag och troligen ytterligare något år framåt prioriteras resurserna i första hand till att få omsorgens ekonomi i balans samt införande av det nya styr- och ledningsverktyget. I förvaltningens bedömning har också följande beaktats: De sektorer som redan har granskats utgör största delen av kommunens nettokostnader, varpå stora avvikelser inom dessa verksamheter är av större betydelse för kommunens ekonomi. Kommunens stödfunktioner och delar i övriga sektorer ingår redan i den jämförelsestatistik som har presenterats inom omsorg och lärande, eftersom dessa fördelas ut på verksamheterna i räkenskapsammandraget till SCB. Så viss vägledning av kostnadsnivån har redan presenterats.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2018-05-03

Beslutet skickas till

Ekonomienheten

ORUST KOMMUN

Kommunförvaltningen

Jan Eriksson
Kommunchef

Susanne Ekblad
Ekonomichef

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Aktualitetsförklaring Översiktsplan 2009

Dnr KS/2018:494

Sammanfattning av ärendet

Varje kommun ska enligt plan- och bygglagen (PBL) ha en aktuell översiktsplan, som omfattar hela kommunen. Översiktsplanen är ett strategiskt utvecklingsdokument som visar kommunens syn på den framtida mark- och vattenanvändningen grundat på aktuella förutsättningar, mål och visioner. Nuvarande plans 15-20 år gamla analyser, utgångspunkter och mål speglar inte kommande 20 års utmaningar och möjligheter för kommunen. Detta faktum i kombination med att planens utbyggnadsområden är under genomförande, under planläggning eller är nära en förestående planläggning gör att förvaltningen sammantaget konstaterar att nuvarande översiktsplan i väsentliga delar inte kan anses vara aktuell. Kommunens utveckling av den fysiska miljön till 2040 bedöms därför behöva redovisas i en ny digital och kontinuerlig översiktsplan.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Tjänsteskrivelse

Aktualitetsförklaring Översiktsplan 2009

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att:

1. Översiktsplan 2009 till väsentliga delar är inaktuell
2. Uppdra till kommunstyrelsen att påbörja en process mot Översiktsplan 2040

Sammanfattning av ärendet

Varje kommun ska enligt plan- och bygglagen (PBL) ha en aktuell översiktsplan, som omfattar hela kommunen. Översiktsplanen är ett strategiskt utvecklingsdokument som visar kommunens syn på den framtida mark- och vattenanvändningen grundat på aktuella förutsättningar, mål och visioner. Nuvarande plans 15-20 år gamla analyser, utgångspunkter och mål speglar inte kommande 20 års utmaningar och möjligheter för kommunen. Detta faktum i kombination med att planens utbyggnadsområden är under genomförande, under planläggning eller är nära en förestående planläggning gör att förvaltningen sammantaget konstaterar att nuvarande översiktsplan i väsentliga delar inte kan anses vara aktuell. Kommunens utveckling av den fysiska miljön till 2040 bedöms därför behöva redovisas i en ny digital och kontinuerlig översiktsplan.

Utredning

Bakgrund

Översiktsplan och aktualitetsförklaring enligt PBL

Varje kommun ska ha en aktuell översiktsplan, som omfattar hela kommunen. Översiktsplanen ska ange inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön. Planen ska ge vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.

Översiktsplanens avvägningar mellan olika allmänna intressen och ställningstaganden till markanvändning och bebyggelseutveckling skall fungera som underlag för vidare planering och lovgivning. Dels som underlag till fördjupade översiktsplaner och detaljplaner, dels ge vägledning med riktlinjer vid förhandsbesked och bygglov i områden där det saknas detaljplan. Samtidigt ska planen ge berörda intressenter och kommuninnevånare en uppfattning om hur kommunen ställer sig till framtida utbyggnad, utveckling samt hänsynstagande av värdefulla miljöer.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Kommunfullmäktige ska minst en gång under mandatperioden pröva om översiktsplanen är aktuell. Syftet är att redovisa vilka förändringar som skett sedan översiktsplanen antogs och hur nya förutsättningar påverkar översiktsplanens intentioner och aktualitet. Om hela eller delar av översiktsplanen bedöms inaktuella ska kommunfullmäktige fatta beslut om översiktsplanen ska revideras eller ersättas med en ny. Planens innehåll påverkas inte av en beslutad aktualiseringsförklaring. Den gäller tills en ny kommunövergripande översiktsplan är antagen.

Översiktsplanens historik och underliggande dokument

Arbetet med den första översiktsplanen för Orust påbörjades i slutet av 1980 talet, men planen vann laga kraft först 1997 på grund av överklaganden. Hösten 2002 beslutade kommunfullmäktige att utarbeta en ny översiktsplan mot bakgrund av att dåvarande plan inte längre var aktuell i alla delar, bl.a. speglade den en verklighet som rådde kring 1990.

Dagens översiktsplan 2009 grundar sig på analyser och mål från tidigt 2000-tal, bl.a. projektet "Vårt Framtida Orust" som påbörjades 1999 och Agenda 21. Visionen och de övergripande målen från "Vårt Framtida Orust" sträcker sig fram till 2020 medan redovisad mark- och planberedskap sträcker sig till 2022. Översiktsplan 2009 bygger även på olika programhandlingar för bevarande av natur- och kulturmiljöer såsom naturvårdsprogram från 2006 och kulturmiljöprogram från 1994.

Nuläge

Pågående planering och utveckling

Sedan översiktsplanen vann laga kraft vintern 2010 har arbetet intensifierats med att detaljplaneplanlägga de utbyggnadsområden som pekats ut i översiktsplan 2009, dels inom kommunens tätorter som Henån, Svanesund och Varekil men även kustsamhällen som Mollösund, Hälleviksstrand, Edshultshall/Barrevik, Kungsviken och Nösund. I dessa orter är utbyggnadsområdena under genomförande, planläggning pågår eller är nära förestående. 2018 är det endast delar av Ellös och Stocken samt Varekils centrum som det inte påbörjats några större planarbeten i enlighet med översiktsplan 2009.

Tillägg till ÖP och närliggande styrdokument

Mellan 2012-2016 har en dels en fördjupning av översiktsplan 2009 tagits fram i form av en fördjupad översiktsplan (FÖP) Slussen, dels ett tematiskt tillägg - en Vindbruksplan som reglerar kommunens utbyggnad av vindkraft. Andra styrdokument som arbetats fram med anknytning till översiktsplanen är Program för Bostadsförsörjning 2016-2026, Cykelstrategi med tillhörande handlingsplan 2017-2027 samt VA-strategi med tillhörande VA-plan 2017. Den sistnämnda sträcker sig fram till 2035.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Vidare finns ”Handlingsplan för besöksnäring i Bohuslän” som kommunfullmäktige i beslut ställt sig bakom samt Näringslivsstrategi med tillhörande handlingsplan 2015-2020.

Nya förutsättningar

Staten har under de senaste tio åren ökat inflytandet över regleringen av mark- och vattenanvändningen i kommunerna. I december 2014 beslöt länsstyrelsen om ett utökat generellt strandskydd på 300 m för Orust och andra kustkommuner i Bohuslän. Nya strängare regler har också införts hur strandskyddet skall hanteras i pågående detaljplaner. Hösten 2017 beslöt Naturvårdsverket om ett utökat riksintresseområde för friluftslivet enligt MB 3 kap för hela Orust kustzon.

Ett annat resultat av statens ökade anspråk är att det fram till 2019-2020 pågår ett framtagande av en nationell havsplan som till stora delar berör kommunernas havsområden. För att bemöta detta pågår mellan 2016-2019 ett framtagande av en mellankommunal kustzonsplan för södra Bohuslän – en strukturbild för kust och hav – genom ett samarbete mellan kustkommunerna inom GR samt Orust och Uddevalla. Arbetet med strukturbilden har lett vidare till ett fördjupat samarbete mellan Orust och Tjörn om att ta fram en fördjupad översiktsplan för öarnas kust och havsområden.

Statens hittills framflyttade anspråk enligt ovan innebär att det kommunala planmonopolet är under press. Sedan 2017 pågår dock en av regeringen tillsatt utredning (dir. 2017:6) som skall redovisa förslag på hur översiktsplaneringen kan utvecklas för att underlätta efterföljande planering och hur dialogen mellan staten och kommunen i större omfattning ska hanteras inom ramen för översiktsplaneringen.

De pågående klimatförändringarna med stigande havsnivåer och ökad nederbörd bidrar till flera utmaningar för en ö-kommun som Orust. Befintlig bebyggelse och infrastruktur kommer påverkas negativt samtidigt som nybyggnation försvåras. I en statlig offentlig utredning från 2017 (SOU 2017:42) diskuteras ansvarsfrågan mellan stat, kommun och privata fastighetsägare. Slutsatsen är att ansvarsfrågan för att konkret hantera klimatförändringarna faller tungt på kommuner och privata fastighetsägare, dock kommer staten på sikt att bidra med finansiering av åtgärder.

Status, förbättringar och förändringar av det statliga vägnätet är av avgörande betydelse för kommunens möjligheter till utveckling. Under 2018 till 2019 byggs väg 160 om till högre standard mellan Varekil och Skåpesund. En samhällsekonomisk analys pågår sedan hösten 2017 för utreda den samhällsekonomiska nyttan med att ersätta färjan med en bro Svanesund-E6. En åtgärdsvalstudie (ÅVS) för väg 160 Skåpesund-E6 har påbörjats under våren 2018 och väntas färdigställas vintern 2018/19. Resultaten av den samhällsekonomiska analysen och ÅVS:en väntas leda till att steg tas mot en ny bro Svanesund-E6 samt ett antal åtgärder för bättre framkomlighet Skåpesund-E6, innan en ny bro byggs.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Under hösten och vintern 2017-2018 pågick ett samarbete med en kurs i hållbar samhällsutveckling som hålls på Chalmers tekniska högskola, institutionen för arkitektur och samhällsbyggnad. Kursen innebär att utifrån lokala, regionala, nationella och globala förutsättningar analysera och ta fram planeringstrategier samt fördjupningsprojekt för ett framtida hållbart Orust. Analyserna pekar på att kommunens svagheter är en homogen bostadsmarknad, en alltmer åldrande befolkning samt obalanser mellan öster och väster, vinter och sommar. Styrkorna ligger i ett varierat landskap med mark, skog och hav som tillsammans med ett starkt lokalt engagemang och näringsliv skapar förutsättningar för en lokal produktion av förnyelsebar energi och mat, en växande besöksnäring och nya attraktiva boenden

Den pågående digitaliseringen av samhället innebär en rad nya möjligheter för planarbete och planprocessen. Visualiserings och kommuniceringsverktyg skapar helt nya förutsättningar för digital medborgardialog samt intern och extern samverkan. Samtidigt har kommunen under hösten 2017 beslutat om att anta riktlinjer för medborgardialog. Syftet med riktlinjerna är att vara ett stöd för ett förhållningssätt och ett systematiskt arbetssätt som gör att vi uppfyller kommunfullmäktiges mål att invånare och organisationer kan vara delaktiga i att utforma samhället. För att nå målet ska medborgardialog vara integrerad i beslutsprocessen.

En ny vision för Orust är under framtagande. Den pekar ut fem strategiska målområden: bilden av Orust, bo och leva på Orust, infrastruktur och kollektivtrafik, extern samverkan och miljöarbete på Orust.

Bedömning

Nuvarande översiktsplans redovisade planberedskap i form av utpekade utbyggnadsområden i samhällena bedöms vara färdigplanerade runt 2022, i enlighet med vad som också beskrivs i planen. Dessa nu pågående och i vissa fall snart påbörjade planer bedöms maximalt klara bostadsförsörjningen kommande 10-15 år, fram till ca 2030-2035. Översiktsplanens funktion som underlag för vidare detaljplanering innebär att en kommande översiktsplan behöver skapa förutsättningar för nya detaljplaner under minst en kommande 20 års period.

Regeringen vill, som tidigare nämnts, stärka översiktsplanens roll och tydliggöra hur de statliga intressena tas om hand vid efterföljande beslut om detaljplaner och bygglov. Det främsta statliga intresset idag och kommande år är att klara den nationella utmaningen med bostadsförsörjningen. Kopplingen mellan riktlinjer för bostadsförsörjningsprogram och översiktsplanens utbyggnadsområden behöver därmed stärkas.

Den stärkta och nu pågående planeringen av havet i form av den statliga havsplaneringen, mellankommunal kustzonsplan för södra Bohuslän och program för Tjörn Orust kust och havsområde innebär att behov finns att skapa en blå del i kommande översiktsplan. En sådan blå del av översiktsplanen syftar till att uppnå bättre balans mellan olika intressen och värden i havsmiljön inom och mellan berörda kommuner.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

En ny fast förbindelse mellan Orust och E6 samt förbättringsåtgärder längs väg 160 Skåpesund-E6 får direkta konsekvenser för kommunens utveckling kommande decennier. Planeringsstrategier för kommunens olika samhällen, framförallt i syd och sydöst, behöver tas fram som redovisar utbyggnadsmöjligheter utifrån förbättrade länkar mellan Orust och E6.

För att hantera klimatförändringarna behöver kommunen analysera riskerna och hitta strategier för att möta dem. Förslagsvis tas en övergripande handlingsplan för klimatanpassning fram. Påverkan av stigande havsnivåer och andra konsekvenser av klimatförändringarna redovisas för berörda samhällen och infrastruktur tillsammans med olika åtgärder. En sådan handlingsplan bedöms lämplig att integrera i översiktsplanen istället för att utgöra ett eget, fristående dokument.

Landsbygden även innanför kustzonen, d.v.s. större delen av kommunens yta, är inte redovisad mer än i övergripande riktlinjer i översiktsplan 2009. Dessa riktlinjer handlar inte om var och hur utveckling kan ske utan framförallt om generella hänsyn till natur- och kulturmiljöer vid bebyggelseetablering. Det bedöms därför – inte minst mot bakgrund av resultaten från Chalmerssamarbetet - behövas tydliga planeringsstrategier för kommunens olika landsbygdsområden, som utöver hänsyn till natur- och kulturmiljöer även redovisar var förtätning/delcentra, utveckling och bostadsförsörjning är lämplig. Inom ramen för detta arbete bedöms också en handlingsplan behövas för att peka ut när äldre fritidshusplaner bör ersättas med detaljplaner som möjliggör åretruntboende - sett till möjligheterna att ansluta till kommunalt VA, behov av VA-sanering, bebyggelsetryck samt närhet till infrastruktur/kollektivtrafik och servicecentra.

Ett annat resultat av Chalmerssamarbetet är att Orust framhålls ha mycket goda fysiska och socioekonomiska förutsättningar för att bli en av landets ledande kommuner för en hållbar landsbygdsutveckling - vilket också kan bli en (el)motor för inflyttning: lokal energi och matproduktion, integrerad med innovativa boendeformer och transportsätt, där det lokala företaget kan växa utifrån gröna och blåa näringar. En rad planerings-strategier kommer att behöva utarbetas i nära samverkan med näringslivet för möjliggöra denna framtida utveckling.

Sedan kulturmiljöprogrammet antogs 1994 har en rad förändringar skett av den byggda miljön samtidigt som värderingarna förskjutits av vilka värden kulturmiljöerna besitter. Kommunens kulturmiljövärden behöver därför analyseras och värderas för att kunna utgöra beslutsunderlag för kommande detaljplaner, bygglovsprövningar mm. Ett framtagande av ett nytt kulturmiljöprogram bedöms nödvändigt, där delar av ett sådant program kan integreras i en ny översiktsplan.

En digitaliserad planprocess och en digital översiktsplan innebär helt nya möjligheter att samla in lokal kunskap och få med alla målgrupper i planeringen av kommunen. En digital översiktsplan skapar också förutsättningar för att hålla dokumentet levande där tillägg, fördjupningar mm kan integreras kontinuerligt. Vidare kan en digital översiktsplan utgöra en plattform för att underlätta en intern kommunikation mellan olika förvaltningar, vilket främjar en kommunövergripande samverkan.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Kommunen kommer begära en s.k. sammanfattande redogörelse av länsstyrelsen innan arbetet med en ny översiktsplan påbörjas. Detta för att få länsstyrelsens syn på gällande översiktsplan, men framförallt på vilka behov/krav som föreligger inför arbetet med en kommande översiktsplan.

Den nya visionen Orust 2040 behöver förtydligas i planeringstrategier vilka integreras i kommande översiktsplan 2040.

Aktualitetsförklaringen av översiktsplanen ger inga direkta ekonomiska konsekvenser. Fortsatt arbete med översiktlig planering finansieras dock genom skattemedel och kan därmed påverka kommunens budget för de kommande åren.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2018-05-02

Beslutet skickas till

Sektorschef lärande
Sektorschef omsorg
Sektorschef samhällsutveckling
Ekonomichef
Utvecklingschef
Kommunchef

ORUST KOMMUN

Sektor samhällsutveckling

Rickard Karlsson
Chef plan, mark och exploatering

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Utskottens information
Dnr KS/2018:70

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ordförandens information

Dnr KS/2018:71